

ÅBNING AF FAGLITTERATUREN

 Fiducia
Bibliothek

Åbning af faglitteraturen

Formål:

I efteråret 2014 og foråret 2015 fik Fredericia Bibliotek støtte fra "Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker" til at arbejde med projektet "Åbning af faglitteraturen"

Baggrunden for projektet var, at undersøgelser viser, at mange drenge ikke gider at læse skønlitteratur, men at de foretrækker faglitteratur. Lystlæsning forbindes mest med skønlitteratur, og læselyst-kampagner for målgruppen har ofte skønlitteraturen som sigte. Derfor vælger en del drenge helt lystlæsning fra. Den udvikling forsøger projektet at vende.

"Åbning af faglitteraturen" skulle vække de deltagende drengenes læseglæde, deres lyst til viden og faglitterær læsning samt skærpe deres kildekritiske sans. Desuden skulle projektet skabe et nyt og anderledes læringsrum, hvor der blev fokuseret på de taktile sanser og eksperimenterende læring.

Det følgende er vores bud på en drejebog, der kan bruges, hvis man ønsker at arbejde med et lignende koncept.

Konceptet:

"Åbning af faglitteraturen" var en klub for drenge med faglitteraturen som omdrejningspunkt.

For at skabe et uformelt læringsrum skulle drengene indgå i "klubber" på hovedbiblioteket, en filial og et medborgercenter. De trækkes altså ud af skoleregi, når de deltager i "Åbning af faglitteraturen".

Klubben har ud fra forskellige emner vist forskellige facetter af faglitteraturen.

Der er bevidst arbejdet med den del af faglitteraturen, som ikke er opgave-rettet, og det forsøges i stedet at vise, at faglitterær læsning også i høj grad kan være lystbetonet.

Klubben har rettet sig mod lysten til den viden, som ikke nødvendigvis skal bruges til noget konkret, men mere viden for oplevelsens skyld. Det skulle vise drengene, at man kan finde viden i alle medier, og at faglitteratur også er artikler og dokumentarfilm - ikke kun bøger.

Samarbejdspartnere:

- Samarbejd evt. med skoler fra forskellige boligområder.
- Læsevejlederne er en god indgang til skolerne. De har kontakt til lærerne og kan hjælpe med at koordinere.

Målgruppe:

- 4 klasse er en god målgruppe, fordi børn i den alder er både åbne og nysgerrige og er i stand til fagligt og motorisk at deltage i aktiviteter.
- Der kan arbejdes med enkelte klasser eller et mix af forskellige klasser. Begge dele anbefales.
- Lad læsevejlederne/lærerne udvælge de elever, som skal deltage.

- Udvælg evt. børn som er særligt interesseret i naturvidenskab og/eller børn, som har brug for at blive særligt set.
- Antallet af børn afhænger af, om lærer/læsevejleder vælger at gå aktivt ind i undervisningen.
- 12-15 stk. sikrer at alle børn ses/høres, samt at der er tid til at hjælpe alle med de praktiske aktiviteter.

Aktiviteter/emner:

- Besøg ved projektstart skolen(erne) og hør hvad børnene interesserer sig for og har lyst til at arbejde med.
- Hvis der samarbejdes med flere skoler så vælg emner, der går igen, så programmet kan genbruges fra skole til skole.

Det forkorter forberedelsestiden betragteligt og giver mulighed for at udnytte erfaringer fra den første skole i arbejdet med de næste. Desuden kan man nå at tilrette programmet, hvis noget ikke virker hensigtsmæssigt.

- Send gerne emnerne til lærerne på forhånd, så de kan nå at forholde sig til det, og kan være med til at understøtte undervisningen.
- Det er vigtigt, at emnerne giver mulighed for diskussion og udvider børnenes horisont. Det er også vigtigt, at de kan relateres til børnenes egen hverdag.
- En undervisningsgang kan bestå af en kort indføring i emnet og en praktisk del.

- Undervejs bør der lægges op til, at børnene kan komme med deres egne input. Det giver gode diskussioner. Under den praktiske del arbejdes i små grupper.
- Start evt. med at belyse emnet globalt for derefter at bevæge sig ind på det lokale plan. Det giver mulighed for både ny viden og for at knytte emnet til børnenes eget liv.
- Emnerne kan belyses med fagbøger, websider og indlæg fra ULTRANYT. Det sikrer, at børnene lærer, at viden findes mange steder og i mange former.

- Emner, som i udgangspunktet er mere teoretiske f.eks. politik, kan gøres mere håndgribelige for børnene ved hjælp af den praktiske opgavedel. En opgave kunne være: "lav jeres eget parti med mærkesager - hvad ville I kæmpe for, hvis I skulle styre DK/kommunen?" Inden I går i gang med opgaven, så tal med børnene om demokrati og diktatur og diskuter, hvordan Danmark styres, og hvordan demokrati fungerer i deres egen hverdag f.eks. med elevrådet.
- Dan grupperne selv eller få lærerne til at gøre det. Det sikrer, at børnene blandes, så klikedannelser og "for meget pjat" undgås.
- Lav gerne en ret detaljeret undervisningsplan. Giver et godt skelet at hænge børnenes input op på, og det giver frihed til improvisation.

Forslag til emner og praktiske opgaver:

Navn:

Krig

Teoretisk del:

Fokus på krigene 1848-1850, 1864 og 1. verdenskrig

Praktisk opgave:

Præsentation af en soldats feltudstyr anno 1848.

Bær en rygsæk, der vejer det samme som soldatens udstyr.

Navn:

Naturkatastrofer

Teoretisk del:

Naturkatastrofer rundt om i verden og Danmark f.eks. stormene Allan og Bodil.

Praktisk opgave:

Byg en vulkan med sand, flaske, natron og eddike.

Navn:

Skriftsprog

Teoretisk del:

Forskellige former for skrift rundt om i verden og gennem tiderne.

Praktisk opgave:

Lav et navneskilt med runer eller gotisk skrift.

Navn:

Bygninger og arkitektur

Teoretisk del:

Berømte bygningsværker og vigtigheden af korrekt konstruktion af bygninger.

Praktisk opgave:

Byg en bro af tape og papir.

Navn:

Lande

Teoretisk del:

Hvordan opstår en nation? Historier fra rejsemål.

Praktisk opgave:

Lav jeres eget land med flag, kort og sprog.

Navn:

Sport

Teoretisk del:

Hvorfor dyrkes sport? Amateursport kontra professionel sport.
Bagsiden af medaljen ved penge i sport.

Praktisk opgave:

Konkurrence på motionscykel, sjippetov og vippebræt/balancebræt.

Navn:

Politik

Teoretisk del:

Demokrati kontra diktatur? Hvordan styres DK, og hvordan foregår et valg? Demokrati i hverdagen.

Praktisk opgave:

Lav jeres eget parti med 3 mærkesager, partinavn og symbol.

Navn:

Farlige dyr

Teoretisk del:

Farlige dyr rundt om i verden og i DK.

Praktisk opgave:

Lav Top 10 over de farligste dyr i verden og sammenlign den med den "officielle" top 10.

Et eksempel på en af vore undervisningsgange

Emnet " Bygninger og arkitektur"

- Vi talte først om store, flotte og berømte bygningsværker og broer. Derefter så vi en video på YouTube med en bro, som styrter sammen pga. dårlig konstruktion.
- Dagens opgave: Byg en bro af papir og tape på 30 min. Broen skulle være en halv meter lang og kunne holde til så meget vægt som muligt, og derfor var det vigtigt at konstruktionen var i orden.
- Drengene så en kort video med instruktion og gik derefter i gang med krum hals. Til slut afprøvede vi broerne ved at lægge bøger på dem for at se, hvilken bro der kunne holde til mest.

"Åbning af faglitteraturen" var et både spændende og udfordrende projekt. Vi har været glade for at arbejde på en ny og anderledes måde og har lært meget undervejs.

Drengene var også begejstrede for projektet. De nød at fordybe sig i emnerne.

Vores positive erfaringer gør, at vi nu tilbyder konceptet i en tilrettet form til kommunens folkeskoler.

Hvis du har spørgsmål er du meget velkommen til at kontakte:

Lone Petersen:

lone.petersen@fredericia.dk

tlf: 72 10 68 08

Mai-Britt Dreier Jensen:

mai-britt.jensen@fredericia.dk

tlf: 72 10 68 29

Du kan også læse mere om projektet på:

<https://fredericiabib.dk/nyheder/faglitteratur/aabning-af-fagliteraturen-naar-faglitteratur-bliver-lystlaesning>

FREDERICIA **BIBLIOTEK**

PRINSESSEGADE 27

7000 FREDERICIA

TLF 7210 6800

WWW.FREDERICIABIB.DK

